

da ikke $\frac{1}{10}$ af bemeldte Gods maatte være afhændet, skal Regjeringen tillige fremkomme med Forslag om, hvorvidt der fra Statens Side kan være Noget at foretage for at sikkre Overgangens Sværksættelse i Løbet af de paafølgende 10 Aar, da havde jeg troet, at det ikke let vilde kunne misforstaaes. Jeg har ikke blot derved meent at give Regjeringen en Opfordring gennem selve Loven til at lade sig dette vigtige Formaal være sær magtpaaliggende, men jeg har ogsaa derved, formener jeg, givet Tasterne en vis beroligende Udset, den Udset nemlig, at Regjeringens Dø vil hvile over denne Sag, som den i sin Tid og i en saa nær Tid vil have at fremlægge for Folkets faarne Repræsentanter. I disse Fremstillinger fra Regjeringen vil der jo nemlig blive med Nødvendighed konstateret og uimodsigelig konstateret, i hvilket Omfang Salg har fundet Sted, disses Billighed og Bessaffenhed med videre. Man vil see, at jeg som Betingelse har stillet det noget lave Tal $\frac{1}{10}$ af Godset, et lavt Tal, naar man seer hen til, at henved $\frac{1}{30}$ af Godset maa blive hvert Aar fælleledigt, men min Grund dertil har været, at jeg har villet vogte mig for at forlange Noget, der kunde synes at være for stærkt. Man er efter min Opfatning noget angstelig for, noget vanskelig at faae til at gaae ind paa den Slags Foranstaltninger. Jeg havde ikke troet, at det var fornødent at bemærke, men efter den Opfordring, der er stillet til mig af den ærede Referent for Mindretallet, skal jeg dog tilføie, at mit Forslags Mening er, at den hele Afhændelse skulde være tilendebragt i et passende Tidsrum, jeg havde meent 10 Aar. Jeg skal indskrænke mig hertil for Diebliffet.

Ordføreren: Efterat de ærede Herrer Forslagsstillere saaledes have udtalt sig, skal jeg tillade mig at tage Ordet for at fremsætte de Bemærkninger, hvortil Forslagene synes mig at give Anledning. At Forslaget af de 5 ærede Landstingsmænd til § 3 under 13de Afstemningspunkt bliver vedtaget, synes mig at være en Selvfølge efter hvad der tidligere er blevet vedtaget, og jeg skal derfor ikke opholde mig derved. Under 14de Afstemningspost have de samme ærede 5 Landstingsmænd gjort et Forslag, som vistnok kan have en Deel for sig,

at nemlig Commissionernes Virksomhed ikke skal finde Sted paa saadanne Godser, der have under 10 Tdr. Hartkorn; men jeg kan dog ikke tilbageholde den Bemærkning, at, naar Commissionernes Virksomhed ikke der er fornøden, synes det at give en Analogie for, at de heller ikke i andre Tilfælde kunne være fornødne, og det vil dog netop ved saadanne enkelte Tilfælde vække en Formodning om, at der ikke har været fulgt en fuldstændig Egelighed for alle Besiddere eller Bestyrere af Hartkorn. Men jeg skal iøvrigt erkjende, at dette Forslag ogsaa kan have meget for sig. — Forsaavidt den ærede 2den Landstingsmand for 11te Kredts (Schulin) har foreslaaet, at Udvalgets § 3 skulde udgaae, da har hans Motivering, saavidt jeg kan skjønne, ikke været ganske klar, idetmindste har den ikke ret klart kunnet fremtræde for mig, uagtet jeg gjorde mig Umage for at forstaae hans Mening. Det synes mig, at han i mange Retninger altfor meget nedsetter Bestyrelsernes Betydning. Han reducerer dem i visse Puncter til Intet, medens han i andre Retninger sætter dem altfor høit, naar han siger, at der er Bestyrere, som slet ikke fortære under noget somhelst Ministerium. Jeg troer, at Bestyrelserne af de offentlige Stiftelser netop staae i et særdeles heldigt Forhold i den her omhandlede Henseende, da de ikke have de samme private Interesseshen syn som Besidderne af de her omhandlede Godser, og i det Hele have samme Leilighed til at blive bekendte med Godsernes Tilstand som Besidderne. Ogsaa forekommer det mig, at man i det Hele istedetfor at gjøre den Indvending, som den ærede Landstingsmand har gjort, hentet fra deres Stilling, tværtimod maa finde dem særdeles flikkede til at overtage det Hverv, som Loven her har tiltænt dem. Jeg kan heller ikke erkjende, at der er Noget, om hvem man ikke skulde vide, under hvilket Ministerium de sorterede; thi forsaavidt de ikke skulde fortære under noget andet Ministerium, er jo Justitsministeriet den Autoritet, der har at vaage over disse Stiftelser. At de ærede 5 Medlemmer, som have stillet flere andre Forslag, have under 17de Afstemningspost foreslaaet, at Regjeringen skulde meddele de vedtagne Commissioner en Instrux, er vistnok